

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—6, w niedzielę i święta od 12—1. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie z odnośniami 3000000 mk., z przesyłką pocztową 3100000 mk., za granicą 6000000 mk., cena pojedynczego numeru na prowincji 1800000 mk. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr, przed tekstem 150000 mk. w tekście 150000 mk., za tekstem 80000 mk.—W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w Pocz. Kasie Oszez. № 80187.

Dziś 27-go b. m. o godz. 6 wiecz. będą przedstawiane z udziałem chóru **JASEŁKA** w „Domu Dzieciątka Jezus” przy ul. Subocz Nr. 16 na pieluszki dla opuszczonych niemowląt. Wstęp dla starszych 500 tys. mk. dla młodzieży 400 tys. mk.

Życie ekonomiczne.

Frank złoty.
Kurs obowiązujący.

27 stycznia	1,920,000 mk.
28 stycznia	1,920,000 mk.
29 stycznia	1,920,000 mk.

Dla wyrobów tytanowych od 20 do 26 stycznia 1,900,000 m.
Dla opłat kolejowych i pocztowych od 16 do 31-go stycznia — 1,900,000 m.

G I E Ł D A.

Wilno, dnia 26 1924 r.

Złote ruble 5900000—9500000.
8% Państwowa Pożyczka Złota 1.100.000.

Kurs dewiz w Wilnie 26.1.
New York 9800000, w obrotach pozagiełdowych.

Warszawska giełda urzędowa z 26.1. Dolarzy 9,950,000—9,900,000, franki fran. 438,000—437,000, franki belg. 395,000, złoty frank 1920000, milionówka 430000—425000, bony złote 1400000—1500000, pożyczka dolarowa 6360000—6500000—6300000. Tendencja słaba.

Akcje (w tys. mk.) Bank Handlowy w Warszawie 18500—13000—18250, Warsz. Tow. Cukru 15000—16500—16250, W. Two Kopalń Węgla 19000—18500 (1) 19500—19000 (2), 21000—19500—20250 (3), 21500—19000—26000 (4) 22000—20500—21750 (5), Starachowice 15000—16500, Rudzki 6100—6250 (1) 6200—6750 (2), 7050—7200 (3), 7250—8000—7800 (4), Czajkowski 2150—2500, Borkowski 2700—3100, Parowoz 2200—2550 2400, B-cia Jabłkowski 675—700—625, Lilpop 2400—8100—Tendencja zwykła.

Wiadomości telegraficzne.

Walka ze zniżką franka francuskiego.

PARYŻ (26.1 A. W.) Ogłoszono rozporządzenie Ministra Skarbu, wprowadzające kontrolę depesz handlowych wysyłanych z Paryża. Rozporządzenie to ma na celu zwalczanie spekulacji wymierzonej przeciwko frankowi. Depesze redagowane szyfrem lub innym piśmie umówionym winny posiadać w załączeniu uwierzytelniony przekład. Dla innych depesz szyfrowanych obowiązują dotychczasowe przepisy to jest, że poczta ma prawo żądać podania kodu, na podstawie którego uložono depeszę.

Wystawa sztuki polskiej w Gdańsku.
GDĄŃSK (26.1 A. W.) Dzięki staraniom polskiego związku artystów plastycznych otwarta zostanie w gmachu Polhur, Langemark 15, wystawa Polskiej Sztuki. Udział swój zgłosił najwybitniejszy malarz polski, jak Akcentowicz, Fałat, Wojciech Kossak, Malczewski, Staehiewicz, Mebfler, Wyczółkowski i wielu innych.

Związek Ludowo-Narodowy. KOMUNIKAT.

Koło dzielnic Śniłpizki. O godz. 12 1/2 w lokalu przy ul. Widołmskiej № 1. Doroczne walne zebranie, oraz uroczysta akademija z okazji pierwszego posiedzenia w przedbudowanym lokalu. Przemawiać będą: poseł A. Zwierzynski, prezes Zarządu Związku Ludowo-Narodowego w Wilnie dr. L. Czarkowski, Redaktor J. Obst i Sekretarz Wojewódzki Z. L.-N. P. Kownacki.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Polemika w prasie w sprawie Banku Polskiego.

Senator Kiniorski zamieścił w numerze sobotnim „Gazety Porannej” list w sprawie warunków subskrypcji na akcje Banku Polskiego, uniemożliwiających szerokim sferom obywateli wzięcie udziału w zapisach, ponieważ będą one przyjmowane tylko w złocie lub w wysokocennych dewizach, a nie w markach.

Senator Kiniorski zwraca uwagę, że jest jeszcze pewna kategoria ucziwych obywateli, którzy, stosownie do praw obowiązujących, walut obcych nie posiadają i będą wskutek tego od udziału w Banku emisyjnym całkowicie usunięci.

W odpowiedzi na to sen. Karpiński nadesłał artykuł, w którym wyjaśnia, że dla Rządu Polskiego jest przedewszystkiem potrzebny zapas złota, którego nabywanie nie jest krępowane żadnymi przepisami. Jasnym jest, iż po przeliczeniu i porównaniu wartości marek znajdujących się w obiegu z sumą złota zbieranego na kapitał akcyjny, niemożliwe jest zrealizowanie całego planu w markach polskich.

Spieszmy się z powołaniem do życia Banku Pol-kiego nie na to, aby kontynuować gospodarkę markową, lecz aby zastąpić markę złotym polskim, opartym na kruszcu i na aktywach bankowych, uznanych powszechnie za wystarczające na pokrycie zdrowego obiegu banknotów.

Konferencja prem. Grabskiego z p. Youngiem.

Premjer Grabski odbył wczora dłuższą konferencję z p. Hiltonem Youngiem, który mu zaproponował przeistoczenie misji na stałą instytucję instruktoryjną.

Prem. Grabski przyjął tę propozycję do wiadomości, zaznaczając, iż rząd może się odnieść przychylnie do tej koncepcji w dziale kolejniectwa i kasowości, natomiast ustosunkowania się misji do banku emisyjnego musi odłożyć do następnej konferencji.

Pogłoski o wyjeździe p. Young'a.

Obiegają pogłoski, że p. Hilton Young ma opuścić Warszawę za 2 tygodnie.

Złote bony podatkowe.

Wczora do warszawskich instytucji skarbowych i bankowych nadesłano odeinki po 3, 10 i 25 złotych bonów podatkowych. Od jutra zacznie się rozsyłanie mniejszych odeinków bonów podatkowych do prowincjonalnych kas skarbowych i banków.

Preliminarz budżetowy na luty.

Departament budżetowy Ministerstwa Skarbu opracował preliminarz budżetowy na przyszły miesiąc. Preliminarz uložony w złotych przewidyuje 88 150 491 w dochodach i 88 635 680 zł. w wydatkach, co czyni budżet lutowy jeżeli uwzględnimy wpływy z pożyczek bezdeficytowych.

Spadek dolara na giełdzie warszawskiej.

Wczora na giełdzie warszawskiej kurs dolara spadł z 9 950 000 na 9 000 000. Wywołało to ogromne zaniepokojenie na czarnej giełdzie. Tendencja zniżkowa ujawniła się dalej na całej linii.

Sledztwo w sprawie P. P. P.

Sledztwo w sprawie P. P. P. obejmuje generała brady w rezerwie Wroczyńskiego pod dozór policyjny. Generał zobowiązał się wobec władz nie komunikować się z nikim. Połączenia telefonicznego w jego mieszkaniu pilnuje dyżurny stale policyjny, oraz przedstawiciel komisarsza rządu. Bliższych szczegółów zarówno o tej sprawie jak i o postępach sledztwa w sprawie P. P. P. władze odmawiają.

Miljonówka.

Podczas wczorajszego ciągnięcia milionówki wylosowano № 4331451.

Misja angielska do Rosji.

WARSZAWA, (tel. wł.) Do „Kurj. Por.” donoszą z Londynu: Jak parlamentarowy współpracownik „Daily Express” donosi, wobec śmierci Lenina Mac Donald zawiesił zdecydowane już zasadniczo uznanie rządów Sowieckich, oraz wysłał do Moskwy, jako ambasadora angielskiego, członka partji pracy p. O'Grady. Mac Donald postanowił wysłać natomiast do Rosji specjalną komisję, które zadaniem będzie stwierdzenie, jakie

elementy w obecnej chwili mają największe szanse objęcia władzy w Rosji. Mac Donald jest zdania, że śmierć Lenina i choroba Trockiego otwierają możliwość wszelkich niespodzianek, z które mi rząd angielski musi się liczyć z uwagi na to, że Anglja chce nawiązać stosunki z Sowieckimi z takimi elementami, które istotnie będą decydowały o losach państwa i narodu rosyjskiego.

MARYA z Ks. DRUCKICH LUBECKICH ŁĘSKA

opatrzona św. Sakramentami zasnąła w Bogu dn. 25 stycznia 1924 r. w wieku 71 lat.

Ekspozycja zwłok z domu żałoby do Kościoła parafialnego w Białej Wacie odbędzie się dn. 29 b. m. o godz. 7 i pół rano. Po nabożeństwie żałobnym nastąpi złożenie ciała w grobowcu rodzinnym.

W Bazylice w Kaplicy św. Kazimierza odbędzie się Msza św. dn. 30 b. m. o godz. 10 1/4 Msze św. przy zwłokach odprawiane będą codziennie.

O czem zawiadamia w głębokim smutku pogrążona

RODZINA.

Z BOŻYCHKÓW

MICHALINA IWASZKIEWICZOWA

po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarła dnia 25 stycznia r. b. w wieku lat 68. Ekspozycja z domu żałoby (ul. Senatorska 13) do kościoła św. Piotra i Pawła odbędzie się w niedzielę 27 stycznia o godz. 6-ej wiecz., zaś Msza żałobna odprawiona będzie w poniedziałek o godz. 8-ej rano, poczem nastąpi ekspozycja na cmentarz św. Piotra i Pawła.

O czem zawiadamiają pogrążeni w smutku Syn, Synowa i Wnuki.

Polskie Kuratorjum nad Biednymi m. Wilna „DOM PRACY”

Przyjmuje obsłuki w zakresie wytwornego wykonania krawieczyny, bielizniarstwa, szewstwa, czapnicstwa, pantoflarstwa, kusnierstwa, trykotarstwa, oraz przedzą i słomkowe wyroby, wycieraczki, chodniki i t. d.

Zawalnia Nr. 5.

Codziennie od godz. 8-ej do 5-ej w sobotę do 2 godz.

Ceny b. umiarkowane.

Robota rzetelna.

DOKTOR J. KACEW

Choroby włosów (łupież, wypadanie, przedwczesne wytłuszczenie i t. p.)

Kosmetyka lekarska (pryszczki, piegi, znamiona, plamy, brodawki i inne kosmet. wady i choroby skóry twarzy i ciała).

USUWANIE WŁOSÓW NA TWARZY DIATERMIA OPERACJE PLASTYCZNE I INJEKCJE PARAFINOWE. SZTUCZNE SŁOŃCE GÓRSKIE. DIATERMIA FARSONWAL, ROENTGEN. — MASAŻ WIBRACYJNY I PNEUMATYCZNY.

(—) JAGIELLOŃSKA 3 (obok ul. Ad. Mickiewicza). (—) Przyjmuje od 10—2 i 4—7. — W niedzielę od 10—1 przyjęcia bezpłatne dla niezamożnych.

20% opustu z dniem 23-go stycznia r. b. 20% opustu

DOM HANDLOWY

WAĆLAW NOWICKI

Wilno, ul. Wielka Nr. 30 (b. ty Nr. 60)

ogłasza wielką **wypredaż**

wszystkich pozostałych towarów z ustępstwem na konfekcji i galanterji 20% i na obuwiu 10%.

HURTOWNIKOM TOWAR SPRZEDAWANY NIE BĘDZIE.

Sprzedaż na raty.

Administracja „Dziennika Wileńskiego” prosi prenumeratorów o niezwłoczne zawiadomienie administracji w razie nieakuratnego otrzymywania gazety. Prenumeratorów wileńskich prosimy o zgłaszanie reklamacji bezpośrednio do administracji, prenumeratorzy zamiejscowi powinni sprawdzić na właściwej poczcie, czy się znajdują w spisie odbiorców „Dziennika” i na wypadek jakichkolwiek usterek zawiadomiać nas niezwłocznie.

Przypominamy Sz. prenumeratorom, iż czas uregulować zaległe opłaty i prenumeratę na luty. Tych, którzy nie dopłacili różnic w cenie „Dziennika” za styczeń, prosimy o łaskawe nadsyłanie zaległości.

Ordynacja wyborcza.

Coraz więcej toruje sobie przystęp do umysłów, że chronicznie stan chorobliwy naszego Sejmu, życia parlamentarnego, i, co za tym idzie, Rzeczypospolitej wynika w pierwszym rzędzie z wadliwej ordynacji wyborczej, ogłoszonej w dniu 28 lipca 1922 r. a stworzonej na podstawie tego, co pozostawiły po sobie pierwsze, fatalne czasy naszej państwowości — tego co odziedziczył Sejm po belwedersko-doktrynerskiej epoce dyletancko eksperymentalnej „kapitana” Moraczewskiego.

Uszczęśliwił on kraj, obfitujący nie tyle w trzeźwych i patriotycznych polityków ile w analfabetów w dosłownym słowa znaczeniu i w przenośni, ordynacją wyborczą tak ultrademokratyczną jak nawet w oczach starych demokracji zachodu uchodzić musi i uchodzi za niebezpieczny, awanturniczy wytwór. Niejeden francuz kiwał nad nią głową, niejeden Anglik krytykował ją i niejeden Niemiec uśmiechał się jadowicie, przewidując, że z takiego podłoża wyrość musi ciało ustawodawcze, od którego nie można obiecywać sobie niczego dobrego.

Nareszcie poprzez ciemność, jaką zasuwały pojęcia szerokiej warstw wyborczych ci, z których inicjatywy i teorii wyłonił się ten nieszczytny plód, przedzierając się przez rozpoznanie tego zła, z którego tylko zło rodzić się może, i depcząc, tumaniony zdrowy rozsądek domaga się swego prawa. Nie mówiąc już o kołach narodowych, gdy ten kompromisowy produkt parlamentarny poczytywano zawsze za ujemne i karykaturalne dziecko, ostatnio zaszedł fakt, jaki zanotować można z zadowoleniem, a mianowicie że na pewnym zebraniu stronnictwa ludowego „Piast” zapadły rezolucje wzywające do zmiany tej ordynacji, do zmniejszenia liczby posłów. Nawet wśród socjalistów podnoszą się uwagi krytyczne, co się tyczy tego elaboratu, a chociaż w tych kołach reformy tej ordynacji pojmują, oczywiście inaczej, aniżeli w kołach narodowych, jednakże z krytyki samej wynika, że dość powszechnie za wadliwą uznano ordynację winną być przedmiotem rewizji i radykalnej reformy przed najbliższymi wyborami do Sejmu i Senatu.

Dość przeczytać pierwszy jej artykuł, aby załamać nad nią reze. Głosi on, że prawo wybierania posłów ma każdy obywatel bez różnicy płci, po ukończonym 21 roku życia. Francja, Belgja, Holandia, Anglja, Danja, Norwegja i t. d. nie znają tak daleko idących praw obywatelskich. Więc cudzoziemiec mógłby wywnioskować. Polacy to fenomenalny, przez Ducha Świętego specjalnie oświecony naród. Niema w nim ciemnoty, niema też obcych leżących żywiołów wrogich Państwu. I że 21 letni parobczak i student jak 21 letnia dziewczoja i panna, miasto myśleć wyłącznie o nauce, zarobkowaniu, strojach, modach i zabawach, zajmują się zagadnieniami życia politycznego. Mają w sobie tyle funduszu umysłowego i tyle wczesnej niepoohamowanej inteligencji, że w mgnieniu oka orientują się w losie problemów politycznych i odnajdują właściwą drogę.

Każdy trzeźwy nieuprzedzony człowiek przyzna, że artykuł ten

jest krzyżującym absurdem. Ściąga to na nas odium doktrynerskich utopistów niedolnych do żadnej myśli politycznej. Na wszelkie argumenty socjalistów w obronie tego artykułu zdrowy rozsądek odpowiada sztyderezym śmiechem. A z rozsądkiem nie można wygrać sprawy, na absurd niema argumentu.

Albo zastanówmy się nad tem, czy w kraju tak niezharmonizowanym, niejednorodnym, tak niesłychanie zróżnicowanym pod względem oświatowym, gdzie zachód i wschód są dwoma biegunami, jest rzeczą dopuszczalną, aby obowiązywała w nim jedna ordynacja wyborcza. Nie podobna w krótkim artykule wskazać na rozliczne, bijące w oczy błędy tej ordynacji, która każe nam głosować na listę, na szereg nazwisk, a nie na poszczególnego kandydata tak, iż przeciętny wyborca nie wie kogo wybiera. Jest on wogóle w ciemności, bo cała ta ordynacja, zawila, wymędrkowana jest dla ogółu zagadkową knięcią litewską, w którą ludzie nie zapuszczają się nawet. Książkowy komentarz do niej potrzebowałby jeszcze komentarza.

Mówi się dużo o naprawie Rzeczypospolitej a, jeśli Rzeczypospolita wymaga naprawy, wynika to w bardzo znacznej mierze z błędnej budowy fundamentów — z tego urągającego zdrowemu rozsądkowi elaboratu. Gdyby ci, którym przypadnie zadanie rewizji ordynacji tej zechcieli spojrzeć na nią nie przez szkła interesów partyjnych, nie słuchali podszepków interesowanej kliki, gdyby zapomnieli o istnieniu słowa „demokracja”, wogóle zapomnieli, wiele nauczyli się kierować zdrowym rozsądkiem i i uwzględnić wyłącznie dobro wszystkich warstw i dobro Rzeczypospolitej, dość łatwo dałoby się usunąć krzyżące wybrki tego lekkomyślnego elaboratu, prowadzącego do eksperymentowania na ciele Polski. Wnet też mielibyśmy inną kongregację posłów, inny Sejm.

Niestety jest to pobożnym życzeniem. Bo bardzo wielu z tych, co przy rewizji tej ordynacji mieliby decydować, musiałoby w pierw zrewidować swe własne sumienie obywatelskie i zreformować samych siebie.

Na szczęście wszakże chodzi tu w grę czynnik, który nie pierwszy raz jest powołanym do wielkiej roli, t. j. opinja publiczna, która w każdym demokratycznym państwie wyrobionem i zdrowem dominujący wywiera wpływ i nacisk na sferę kierowniczą i rządzącą i jest regulatorem życia politycznego. U nas opinja ta niejednokrotnie okazuje się opieszalą, ciemną, nieświadomą swego istnienia i swej potęgi, niemniej jednak zawdzięczamy jej niemało. Uchroniła ona nas od klęsk narodowych w kilku momentach, jak naprz. w sprawie wileńskiej. Z głosem jej, z wolą narodu liczyć się musiały sterujące państwem najwyższe czynniki i uchylać przed nią głowę.

Od tej czujnej, patriotycznej opinji publicznej oczekujemy też w tej sprawie wyraźnego: się wozu — się jubeo. Oczekujemy napiętnowania na wiecach nonsensów, oraz zobligowania posłów do wdrożenia daleko idącej reformy owej nieszczytnej ordynacji wyborczej.

Maciej Wierzbicki.

Konferencja państw Baltyckich.

RYGA 26. I (AW). Projektowana konferencja państw baltyckich są żywo omawiane w prasie zainteresowanych krajów. Co się tyczy projektowanej przez rząd litewski konferencji w Kownie, okazuje się że żadne z państw jeszcze na nią zaproszenia nie otrzymało. Według „Jaunakas Sinas” Galwanaukas oświadczył iż program konferencji w Kownie miałby przedewszystkiem na celu omówienie spraw politycznych celem ustalenia wspólnych wytycznych postępowań. Drugim punktem byłoby omówienie sprawy jednolitej organizacji defensywno militarnej Litwy, Estonji

i Łotwy. Chodziłoby przedewszystkiem o możliwie jednolitą pracę sztabów generalnych tych państw. Wreszcie konferencja zajęłaby się ustaleniem zasad zbliżenia gospodarczego między państwami. Galwanaukas przywiązuje do konferencji wielkie znaczenie. W razie gdyby na konferencji osiągnięto porozumienie w sprawie polityki zagranicznej, wysunęłaby się sprawa ścisłego zbliżenia politycznego Litwy, Łotwy i Estonji.

WARSZ. WA 26. I. Ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje, że fiński minister spraw zagranicznych p. Enckel zwrócił

„SIWE WŁOSY“

trwale niedostrzegalnie, usuwa

„ORIENTINE“

przywraca im naturalny kolor połysk i miękkość; prosty w użyciu, bezwarunkowo nieszkodliwy.

DO NABYCIA WSZĘDZIE. (—) (—) (—) PARFUMERIE D'ORIENT VARSOVIE.

się do rządu polskiego z propozycją odłożenia konferencji warszawskiej o dni kilka celem umożliwienia mu osobistego udziału w konferencji, przed którą, jako nowomianowany minister, będzie musiał udać się do Helsingforsu.

W sprawie ustalenia daty konferencji porozumiewa się M. S. Z. z rządami państw baltyckich, przy czem przewidywany jest zgodnie z życzeniami p. ministra Enckela termin 12 lutego.

Wzrost drożyny.

WARSZAWA, 26. I. (A. W.) „Rzeczpospolita” podaje, że w pierwszym tygodniu po 16. ym stycznia drożyna artykułów pierwszej potrzeby wzrosła w Warsza-

wie około 10%. Wobec stabilizacji cen przypuszczają można, że wskaźnik drożyzniany na drugą połowę stycznia wyniesie około 20%, a za cały miesiąc około 120%.

Dzień polityczny.

Nowe pośrednictwo Benesa.

Przyjazd Benesa do Paryża jak zazwyczaj dokonany został przy rozgłosie niezwyklej reklamy. Bezpośrednio po przybyciu Benesa przyjął dziennikarzy i oświadczył im w sposób odpowiednio tajemniczy, że zdaje sobie sprawę z wielkich obowiązków, jakie w obecnej chwili ciąży na tych czynnikach, którym zależy na utrzymaniu pokoju, gwarantowanego przedewszystkiem przez dobre stosunki pomiędzy Francją i Anglią.

Prasa paryska donosi, że Benesa konferował w Londynie z Ramsay Mac Donaldem i, że przedłożył on Poincaremu plany nowego premjera angielskiego w związku z rozwiązaniem sprawy niemieckiej. Planu te polegać mają na uregulowaniu spraw niemieckiej przy pomocy Ligi Narodów, podobnie jak to miało miejsce z Anglią.

W kołach politycznych wspominają, że już od kilku dni z inicjatywy Mac Donalda nawiązany został kontakt między Paryżem i Londynem. Prezydent Millerand ma się odnosić przychylnie do tych planów. Zadaniem Benesa byłoby dalsze posunięcie tej sprawy.

W kołach politycznych francuskich panuje wielkie zainteresowanie perspektywami, przypisywanymi Mac Donaldowi i Benesowi. Koła, grupujące się naokoło Barthou i Herriot'a, entuzjastycznie planami, przypisywanymi Benesowi. Koła bloku narodowego mają zamiar wyzyskać te plany dla powstrzymania Ramsaya Mac Donald'a od energicznych wystąpień w sprawie niemieckiej i w sprawach kontynentalnych wogóle.

Towarzystwo Union Francaise zorganizowało dziś uroczysty bankiet na cześć Benesa. Na bankiecie przydował Barthou.

Polska i Danja.

W rozmowie polskiego charge

Sprawy zamachów bombowych wykryci.

(Sensacyjne rewelacje „Gazety Porannej”).

Wśród szeregu spraw politycznych z ostatniej doby najbardziej sensacyjną i tajemniczą była sprawa zamachu na więzienie wojskowe i uczestnika tego zamachu „szewca” Wasilewskiego. Z przy czyn zrozumiiałych, przed ukończeniem śledztwa nie mogliśmy podawać szczegółów tej ciekawej i charakterystycznej sprawy. Obecnie wobec tego, iż śledztwo zostało już zakończone przez policję polityczną, udzielono nam szereg szczegółów, które można już ujawnić i uchylić rąbek zasłony okrywającej tę tajemniczą sprawę.

II-gi oddział Powązkowski.

W dniu 14 maja 1923 r. na terytorjum Powązek został utworzony przez Klemensa Wasilewskiego, Wojciecha Dąbrowskiego i Mieczysława Krasińskiego II powązkowski oddział strzelecki. Do oddziału angażowano przeważnie

d'affaires dr. Papee z duńskim ministrem spr. zagranicznych ten ostatni zwrócił uwagę na wspólność interesów Polski i Danji, która pilnie śledzi rozwój spraw baltyckich i szczególnie interesuje się portem gdańskim. Zwrócił również uwagę, że przykładem dużego znaczenia do zawarcia umowy handlowej z Polską i cieszy się z rokowań, które toczą się pomyślnie i niebawem zostaną zakończone.

Cerkiew antychrysta.

Rosta donosi z Moskwy, że w liście do Kalenina Prezes Synodu Metropolita Jewdokim, wyrażając współczucie Cerkwi Prawosławnej, pisze:

„Niech żyje nieprzerwanie w sercach osieroconych światłana postać bojownika i cierpienika za wolność uciemiężonych i ideę powszechnego braterstwa. Wiemy, że go mocno kochał lud. Niechże mogiła jego rodzi miliony nowych Leninów, którzy łączą wszystkich w jedną rodzinę bratnią i będzie niemiłkącą trybuną z rodu wód dla wszystkich, którzy zapragną dla siebie szczęścia. Pamiętajcie wieczna i pokój wiele cierpiącej, dobrej i chrześcijańskiej duszy”.

Jeżeli kto wątpił o strasliwym upadku moralnym rosyjskiego kleru, występując pod firmą rosyjskiej Żywej Cerkwi, list Jewdokima musi przekonać najbardziej nawet zatwardziały optymistów. Człowiek, który tyle razy był porównywany w skutkach swej działalności z Timurem i uważany jako wróg Krzyża za poprzednika Antychrysta doczekał się ze strony błskupa rosyjskiego uznania i holdu.

Choroba min. Zamoyskiego.

Według wiadomości z Paryża Zamoyski zapadł ciężko na gripę. Wezórąj temperatura chorego wynosiła 40 stopni. Przyjazd Zamoyskiego ulęgnie wobec tego pewnemu odroczeniu.

Scista konspiracja i początkowa wyspa.

Mimo stosowania ścisłej konspiracji w sierpniu r. ub. „trójka założycieli” zbyt jawnie uprawiają robotę konspiracyjną została przez władze policyjne wraz z innymi aresztowana pod zarzutem konspiracji antypaństwowej. Nikt podówczas nie zrobił silniejszego nacisku na tę sprawę. Z braku dostatecznych dowodów aresztowanych zwolniono i zrehabilitowano.

Nowa konspiracja i zamachy.

Uwolnieni i przywróceniu do „czci” strzeleckiej spiskowcy wznowili swoją robotę, korzystając z „nietykalności” strzeleckiej. Przy współpracy i kierownictwie Bagińskiego i Wieczorkiewicza rozpoczął się szereg zamachów. Zamach na uniwersytet warszawski gdzie ofiarą bomby padł 6. p. profesor Orzechki, zamachy w Krakowie, wyśadzanie mostów i t. d. wszystko to było dziełem tychże „strzelców” oraz Bagińskiego i Wieczorkiewicza, osadzonych później na karę śmierci.

Faktem jest stwierdzonym, że Bagiński i Wieczorkiewicz byli w ścisłym kontakcie z 2 gim oddziałem „Strzelec” na Powązkach. Robotą tego oddziału był zamach na więzienie wojskowe przy ul. Dzikiej w celu uwolnienia skazanych.

Zamach na więzienie wojskowe. Po osądzeniu Bagińskiego i Wieczorkiewicza w szeregu spiskowców wyniki pewne zamieszanie i konsternacja. Wahano się co robić dalej. Ostatecznie na tajnym posiedzeniu uradzono, aby za wszelką cenę uwolnić z więzienia za pomocą zamachu Bagińskiego i Wieczorkiewicza.

Planem zamachu dyrygował „prezes” oddziału Klemens Wasilewski. Pierwszy plan jednak nie doszedł do skutku. Zepsuł go nieprzewidziany występ jednego ze spiskowców Wojciecha Dąbrowskiego (nigdy nie był zameldowany), który doszedł do wniosku, że jeden z strzelców zamachowców — Oleksak, jest „endekiem i zdrajca”. Dąbrowski postanowił go usunąć, czego dokonał też w dniu 1 grudnia r. ub. w bramie domu przy ul. Leszno № 99. Ktoś z publiczności zatrzymał uciekającego zabójcę. Zatrzymany Dąbrowski wylegitymował się jednak dowodem agenta policji śledczej i zdołał bezkarnie umknąć.

Ponowny zamach na więzienie. Ucieczka autem. Dąbrowski zaangażowany w zamachu na Lesznie musiał się zatrzymać na ostrożności i odsunąć od zamachu na więzienie. Zajął się tem sam prezes oddziału Klemens (a nie Wacław jak go pierwotnie podano) Wasilewski.

Nawiązał on kontakt z więzieniem karnym przy ulicy Dzikiej i zamówił samochód do ucieczki. Po uwolnieniu Bagińskiego i Wieczorkiewicza miano niezwłocznie przystąpić do wykonania zamachu na więzienie Mokotowskie, aby uwolnić stamtąd bombistów terrorystów Maślińskiego i Krasińskiego.

Nieudany zamach i aresztowania. Jak wiadomo plan zamachu na więzienie się nie udał. Zamachowca Wasilewski zdołał ująć i aresztować. Znalaziono przy nim dwa ręczne granaty, dwa rewolwery i 52 naboje.

Wkrótce zdołano ująć podezasnu na Prądze zabójcę Oleksaka — Dąbrowskiego. Po ujęciu obu kierowników II oddziału strzeleckiego udano się do mieszkania Wacława Kucharzkiego rzekomo „majstra szewskiego” i zamiast przyrzędów wybuchowe, jak to: granaty, bomby, rewolwery, naboje i t. d. Kucharzski w więzieniu usiłował popełnić samobójstwo.

Koniokrądz — spiskowiec.

Wśród mnóstwa innych aresztowanych strzelców, których nazwisk na razie nie możemy wymienić, figuruje niejaki Józef Garlicki, łobuz i koniokrądz, który nie zaniechując swej stałej profesji, rej wodził wśród spiskowców. Wybitne miejsce wśród spiskowców zajmuje też pewien Niemiec z pochodzenia, który zaangażował się jako „fachowiec” za odpowiednim wynagrodzeniem.

Wyniki dochodzeń wskazują, że wśród spiskowców znajdowali się osoby, których specjalnie interesowały plany i dokumenty wojskowe.

RODZICEI dostarczcie sobie i dzieciom najmilszą rozrywkę!

Dziś od godz. 1 do 5 po południu przedstawienie dzienne z udziałem **PAT i PATACHONA** w farsie „Naręczona z Australji”. Ceny na bilety dzienne niższe o 50%. Kino „POLONJA”

Wiadomości bieżące.

Urzędowe.

Nadzwyczajny Komisarz do walki z drożyzną w Wilnie. W sobotę rano przybył do Wilna Nadzwyczajny Komisarz do walki z drożyzną p. Bajda i po naradach w sprawie aprowizacji Wilna wieczorem wyjechał do Warszawy.

Przyjazd Dyrektora Głównego Urzędu Zbożowego. W związku ze staraniem Magistratu o przydział maki dla Wilna przybył do Wilna Dyrektor Głównego Urzędu Zbożowego z Poznania p. Wiszniewski.

Długi winny być spłacone w złotych polskich. „Dziennik Ustaw” z dnia 23 b. m. przynosi rozporządzenia Prezydenta Ministrów z dnia 20 stycznia treści następującej: Wartość przedmiotów majątkowych i zobowiązań ze wszelkiego rodzaju dokumentach i aktach prawnych nie wyłączając weksli i papierów wartościowych może być wyrażona w złotych jak również opiewać mogą na złoto wpisy do ksiąg hipotecznych i innych rejestrów publicznych. Podobnie w złotych mogą być dochodzone przed sądem pretensji wynikające ze wszelkich tytułów prawnych i nie zależnie od waluty na jaką opiewają.

Z miasta.

Konferencja w sprawie aprowizacji Wilna. Wczoraj pod przewodnictwem przybyłego do Wilna nadzwyczajnego Komisarza do walki z drożyzną p. Bajdy oraz z udziałem Dyrektora Głównego Urzędu Zbożowego p. Wiszniewskiego odbyła się w Delegaturze Rządu konferencja w sprawie aprowizacji Wilna. W naradach wzięli udział przedstawiciele Magistratu, Związku Spożywców, Komitetu Obywatelskiego do walki z drożyzną i reprezentacja w Wilnie Głównego Urzędu Zbożowego oraz przedstawiciele władz administracyjnych. Omawiano kwestję zaopatrywania Wilna w mąkę wobec pożaru młynu hr. Tyszkiewicza oraz kwestję przydziału cukru. Jak widać z wyjaśnień udzielonych przez p. Bajdę rząd chętnie idzie na spotkanie potrzebom ludności i przysłać będzie mąkę najlepszej jakości nie jednorazowo, lecz stale w miarę zapotrzebowania.

W sprawie cukru istniała trudność prowadzenia go wobec wysokich kosztów akcyzowych wynoszących za 10 wagonów 80 miliardów marek. Sumy tak wielkiej nie mogła dać żadna organizacja spożywców ani Magistrat. P. Bajda trudność tę rozstrzygnął w ten sposób iż wysunął projekt utworzenia w Wilnie składu akcyzowego, do którego mógłby być dostarczony cukier bez akcyzy a następnie wykupowany częściami po uiszczeniu należności akcyzowych stosownie do ilości wziętego cukru.

Po konferencji w Delegaturze p. Bajda udał się do Magistratu, gdzie oczekiwali jego przybycia piekarze polscy i żydowscy. Pan Bajda zakomunikował im, że mąka będzie dostarczana Wilnu w potrzebnej ilości, lecz piekarze muszą się zadowolić zyskiem tylko z przypieku, a chleb sprzedawać według cen ustalonych mąki. Piekarze wniósł ten przyjęli i zobowiązali do ścisłego przestrzegania cen ustanowionych.

W sprawach sprzedaży znaczków pocztowych. Zainteresowanym w sprawie sprzedaży znaczków pocztowych i stemplowych chodziliby o wyjaśnienie, o ile jest słusznym żądanie, aby sklepy tytoniowe posiadały stale te znaczki w sprzedaży detalicznej. Podobno wydana była przed 1½ rokiem ustawa, na mocy której dystrybucje obowiązane są mieć znaczki pocztowe ku wygodzie publicznej. Tymczasem w Wilnie tylko przez krótki czas przestrzegano przepisów naszych władz. Latem jeszcze gdzieś niedździe zdarzyło się, że sprzedawano znaczki, obecnie nie tylko że niema w sprzedaży, lecz częstokroć słyszy się w odpowiedzi na żądanie arogancką pretensję do władz państwowych. Żydzicy oczywiście też znaczków nie ma-

ją. Gdzieś tam jakiś 100 markowy destrukcyj spoczywa w książce zapotrzebowaniu z poczty, przyczem zawsze starają się wytlumaczyć brak ten wyzerpaniem chwilo-wem lub posłaniem na pocztę.

W Warszawie piszący te słowa był świadkiem spisania protokołu (przez kontrolera akcyzy, czy też innego urzędnika) w dystrybucji chrześcijańskiej przy ul. Wspólnej za brak znaczków pocztowych. U nas jakoś o to nikt nie dba, a w razie potrzeby kupna znaczka, trzeba tracić godzinę czasu, fatygować się na pocztę, lub, wstępując do niezliczonych sklepików z oryginalnymi sztylczkami o charakterze urzędowym, nasłuchać się lekceważenia pod adresem władz.

O miejsce ćwiczeń wojskowych. Od jednego z mieszkańców Antokola otrzymano skargę na używanie placu antokolskiego na miejsce ćwiczeń wojskowych. Zamiast prowadzenia ćwiczeń na specjalnym placu na tak zw. Wojeńskim Polu ćwiczenia odbywają się na małym placu przed kościołem św. Piotra i Pawła przy zbiegu ulic: św. Piotra i Pawła, Holenderni, Wiosennej, Słonecznej i T. Kościuszki. Nie więc dziwnego, że przez plac ten przechodzą wszyscy mieszkańcy wyżej wspomnianych ulic. Przedstawił się jednak prz-zz plac jest nieładna lamigłówką. Nie pomaga trzymanie się okolicznych wzgórz, nawet obchodzenie pod murami kościoła, gdyż wszędzie odbywają się ćwiczenia.

Urzednicy, studenci, uczniowie i uczenie spieszący zrana każdy do swych zajęć, nieraz muszą pół godziny oczekiwać aż p. plutonowy odwoła tyraljerę zamykającą ulicę.

Jesienią r. ub. piszący te słowa obserwował, jak ćwiczenia granatami ćwiczebami odbywały się na chodniku koło sklepu p. Iwaszko na ul. T. Kościuszko i Holenderni i jak uczenie wracające ze szkoły została ugodzona w nogę jednym z takich drewnianych granatów.

P. K. skarżyła się że przestraszyła się gdy przechodziła pod murami kościoła. To strzelano do celi, ustawionej przy tym że murze. Pomijam już mogące się zdarzyć wypadki, lecz ustawianie celownic pod kościołem jest conajmniej niezgodne z etyką chrześcijańską.

Tak się sprawa przedstawia gdy odbywają się ćwiczenia piechoty, lecz gdy zaczyna się ujeżdżać koni artyleryjskich, wówczas mieszkańcy muszą obchodzić 8 kilometry, aby nie zostać strawanymi.

Przed wojną plac był używany jako rynek spożywczy, co stanowiło wielką dogodność dla mieszkańców Antokola, obecnie zaś aby nabyć 10 jaj lub funt masła na targu, mieszkańcy muszą chodzić 8 kilometrów na rynek Łukiszki.

Czas wielki ażeby Magistrat w porozumieniu z od ośniami władzami przywrócił temu placowi jego dawną używalność.

Oświata pozaszkolna. W niedzielę 27 stycznia pod kierownictwem prof. Kłosa odbędzie się wycieczka architektoniczna. Program wycieczki: Uniwersytet St. Batozego, kościół św. Jana, Alumnat. Zbiórka o g. 10½. W Dziekanacie Szuk Pięknych (Uniwersytecka 3). Zapisy uczestników wycieczki przyjmuje kasa odczytalna w sobotę 26 stycznia o g. 6 w sali Sniadeckich i w dzień wycieczki.

Z uniwersytetu.

W r. 1923 po 4 latach studiów ukończyli Oddział Farmaceutyczny Wydziału Lekarskiego U. S. B. i otrzymali stopień Magistra farmacji p. Fr. Sianko, M. Chorzeńska, F. Borłowiec, I. Frumkin, A. Ładysz, B. Smoliński, S. Czaplinski i J. Kozłowski. (A. W.)

Z życia stowarzyszeń.

Zjazd kobiet kresowych. Prezydium Komitetu Wykonawczego Zjazdu Kobiet Kresowych prcsi uprzejmie wszystkie członkinie

Kom. Organizacyjnego o laskawe przybycie na posiedzenie w sprawach dotyczących ogółu kobiet dn. 29 I 24 o g. 5 i pół do lokalu Sekretariatu (Wileńska 33).

Na porządku dziennym między innymi sprawozdanie ze Zjazdu „Rady Narodowej Kobiet”, które referuje p. Cichočka, delegatka z Warszawy.

Obchód Styczniowy. Dzisiaj o g. 1 pp. w sali Centrali Chrz. Zw. Zaw. (św. Jańska 8) odbędzie się uroczystość obchodu powstania Styczniowego. Wstęp na uroczysté bezpłatny. O g. zaś 6 w. odbędzie się przedstawienie i zabawa taneczna, urządzone przez sekcję kult.-ośw. Centrali Chrz. Zw. Zaw. Przedstawienie z uroczajnym programem będzie wykonane przez harcerzy.

Stow. Dowborczyków. W niedzielę dn. 8 lutego r. b. w lokalu T wa gimnastycznego „Sokol” (ul. Wileńska 10) odbędzie się doroczne Walne Zebranie członków i sympatyków Oddziału Wileńskiego Stowarzyszenia Dowborczyków „Ku chwale Ojczyzny”.

Zebraenie odbędzie się w pierwszym terminie o g. 12 w poł. a w razie niestawienia się dostatecznej ilości, w drugim o g. 1 po poł. ważnym przy każdej ilości członków.

Na porządku dziennym:

1. Zagajenie zebrania przez prezesa i wybor prezydium zebrania.
2. Odczyt o ideologii I. Korpu. Dowbór-Muśnickiego, który wygłosi jeden z posłów dowborczyków.
3. Odczytanie statutu i regulaminów przez sekretarza Stowarzyszenia.
4. Rozpoznanie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i bilansu za rok ubiegły, oraz preliminarza budżetowego.
5. Wybory władz Stowarzyszenia na r. 1924—25.
6. Wolne wnioski.

O zwrot list zapisów na L. O. P. P. Komitet Wykonawczy Wil. Okr. Oddz. Ligi Obrony Powietrznej Państwa uprasza osoby, które otrzymały listy zapisów na członków Wil. Oddz. LOPP. i dotychczas ich nie zwróciły, o zwrot takich zapisów najdalej do dn. 31 bm. do Biura Kom. Wykon. ul. Marji Magdaleny Nr. 2, piętros 2.

Walne zebranie doroczne członków Stowarzyszenia Techników w Wilnie odbędzie się d. 8 lutego o godz. 7 wiecz. W myśl § 24 Statutu jest ono prawomocne w pierwszym terminie do powzięcia uchwał obowiązujących, bez względu na liczbę obecnych członków.

Odczyty.

Powszechne wykłady uniwersyteckie. W niedzielę dnia 27 stycznia 1924 r. o g. 7 wiecz. w Sali Sniadeckich Uniwersytetu prof. Juliusz Kłós wygłosi odczyt p. t.: „Geneza i rozwój polskiej, ich planowanie i regulacja” — część I (z przeobrażeniami).

Wstęp 150 000 mkp.

Z „Rozwoju”. W poniedziałek dn. 28 I o zwykłej porze w lokalu T wa „Rozwój” p. Ludwika Życka wygłosi odczyt p. t. „Emma Jeleńska Dmochowska jako działaczka oświatowa i powieściopisarka”.

Dzień 28 I jest rocznicą zgonu ś. p. E. Jeleńskiej Dmochowskiej, której gorące serce polki nie przetrzymało widoku band bolszewickich w Wilnie.

Odczyt ten niewątpliwie ściąganie do „Rozwoju” licznych słuchaczy. Wstęp dla członków i wprowadzonych gości wolny.

Sprawy kolejowe.

Dalsze odwołanie pociągów. Wobec słabego załadunku pociągów osobowych dających deficyt Wileńska Dyrekcja P. K. P. zmuszona była odwołać znowu trzy pary pociągów przez odwołanych już w połowie stycznia czterech par pociągów. Z dniem 25 stycznia odwołano następujące pociągi: Nr. 311/11 na linii Wilno—Lida—Łuniniec. Nr. 911/12 na linii Brześć—Baranowice i Nr. 1052/53 na linii Łuniniec—Mikaszewice. Dla ludności szczególnie dotkliwie jest odwołanie pociąga Wilno—Lida—Łuniniec przez co siedziba wojewódzwa Nowogródzkiego

Nowogródek ma bardzo utrudnioną komunikację zarówno z Wilnem jak i z Warszawą.

Sprawy robotnicze.

Strajk w fabrykach tytoniu i garbarniach. Na tle zastosowania mnożnika drożyznianego ustalonego dla Wilna odbywają się pertraktacje pomiędzy związkami robotniczymi a pracodawcami w rozmaitych gałęziach przemysłu. Pracodawcy nie godzą się na przyniesienia pełnego mnożnika drożyznianego w wysokości 105 proc. a jedynie na 60—90 proc. Z powodu nie dojścia do porozumienia wybuchł strajk w fabrykach tytoniowych (z wyjątkiem „Lechji”) który obecnie przerzucił się na garbarnie.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski (Lutnia). Gra dziś po raz ostatni arcyzabawną krotkowilną Hennequina i Vebera „Pani prezesa”, która zyskała ogólne uznanie prasy i publiczności. W rolach głównych Bohdan- ska, Dunin Rychłowska, Tatarski i Woltejko.

Jutro premiera lekkiej komedji S. Guitri „Zdobycie twierdzy”. Reżyseruje K. Tatarski.

Teatr Wielki (na Pohulanoe). Dziś dwa przedstawienia o godz. 3½ po poł. po cenach znizonych o 50% wspaniała operetka Falla „Madame Pompadour” z Grabowską w roli tytułowej.

Wieczorem o godz. 8-ej po raz 3-ci „Bal maskowy”, przepiękna opera Verdiego z gościnnym występowaniem A. Wiśniewskiego, znakomitego barytonisty opery poznańskiej.

Występy A. Wiśniewskiego. Znakomity barytonista opery poznańskiej A. Wiśniewski wystąpi dziś w Teatrze Wielkim w op. „Bal maskowy” i we wtorek w operze Czajkowskiego „Eugeniusz Oniegin”.

Zabawy.

Bal doroczny T-wa „P. Ż. P.” odbędzie się dnia 2-go lutego r. b. w dobrze ogrzanej sali „Apollo”. Artystyczne znaczki, pamiątki i kofyliny, 2 najlepsze orkiestry, własny bufet, wroźną dobre powodzenie, a Komitet dokłada starań, by dać miłą zabawę, zapewniając Ochronie sierot po wojskowych niezbędne środki utrzymania.

Karty wstępu tylko u pp. gosp., lista których podana będzie w pismach dnia 29 I.

Strój wieczorowy.

„Dancing”. Czysty dochód z „Dancingu” przy Czarnej Kawie w dniu 15 I wyniósł 181 930.000 mk. Świetne powodzenie pierwszej zabawy, upoważnia T-wa do zorganizowania następnych, które odbywać się będą we wtorki, poczynając od dnia 29-go stycznia w godzinach od 5—9 ej wieczorem.

Dzięki niewyczerpanej ofiarności firmy B. Sztalla, oraz tak gorliwej pomocy pp. Chojnackiej, Daukszyn, Frankówny, Grabowskiej, Jaroszewskiej, Niepokojczyckiej, Nowakowskiej, Woyczyńskiej, Kijowskiej, Kieszczyńskiej, Ostoja-Ostaszewskiej, Wywicza i pułk. Woyczyńskiego, dochód z „Dancingów” ulży wielu potrzebom Domu Wychowawczego dla sierot za co w ich imieniu serdeczne podziękowania składa. Zarząd „P.Ż.P.”

Teatr Wielki.

„Bal maskowy” opera w 5 aktach J. Verdi'ego.

Najnowsza premiera operowa nie dowodzi istnienia jakiejś myśli przewodniej, jakiejś celowości w układzie repertuaru naszego teatru operowego. Wogóle opery Verdi'ego są to piosenki już przebrzmiałe i jeśli są jeszcze gdzieś niedgdy grywane to tylko gwoli zaspokojenia ambicji premierowych gwiazd śpiewających, które znajdują w nich wdzięczne pole do popisu dla swego kunsztu wokalnego. Tem większe przeto zdziwienie budzi wyciąganie na światło kinkietów takiej opery Verdi'ego, jak zapomniany i prawie wcale już niegrany „Bal maskowy”. Tyle arcydzieł polskich i nie polskich o trwałe wartości czeka na wystawienie w operze wileńskiej, że grzechem nie do darowania jest marnowanie pieniędzy i pracy zespołu na wystawianie tandety muzycznej, którą im prędzej był zapomnienia doszczętnie przykryje, tem dla kultury muzycznej Polski lepiej.

Swoją drogą los, który spotkał „Bal maskowy”, doskonale charakteryzuje niezdrawe i nieartystyczne tendencje, jakie ożywiają świat operowy. „Bal maskowy” bynajmniej nie jest gorszy od „Rigoletta”, „Traviaty”, a z pewnością lepszy od osławionego „Trubadura”. Inwencja melodyjna dość bogata, gdzieś niedgdy próby charakterystyki mogą obudzić pewne zainteresowanie. Końcowy chór z 2-iej, arja Magdaleny z 3-iej, arja Renata z 4-iej, wreszcie piosenka pania z 5-iej odwołany nie są bez wartości.

Dlaczego więc „Bal maskowy” uległ prędzej zapomnieniu niż inne opery tego rodzaju. Oto dla tego, że równomierne rozłożenie trudności wokalnych pomiędzy wszystkie partie nie pozwala na solowe wirtuozowskie popisy. Takto królowanie, rozpieszczonych przez publiczność solistów, wywiera wpływ decydujący na kształtowanie się estetycznych upodobań ogółu.

Wykonanie „Balu maskowego” zasługuje na uznanie. Gość z Warszawy, baryton opery warszawskiej, p. Freszel wywarł bardzo dodatnie wrażenie, zarówno pod względem aktorskim, jak i wokalnym. Głos jego w średnicy silny i dźwięczny ma górę trochę głucho brzmiącą.

Wykonawczyni głównej partji kobiecej, dawno niesłyszana pani Kruzanka śpiewała głosem świeżym i doskonale wycieczym, a grała z należywym umiarem. Również przy głosie był p. Stempniowski, który wyrzyserował operę, nie odchylając się coppersa od zakoronionego szablonu, ale starannie.

Co do p. Pastówny, której szybki rozwój zdolności niejednokrotnie zaznaczałem, to jako wróżbiarka z zadania swego wywiązała się zupełnie dobrze. Partja ta jak na kontralto jest dość wysoko napisana, to też głos p. Pastówny z natury swojej raczej mezzo sopranowy niż kontraltowy brzmiał zupełnie ładnie.

Wykonawczyni partji pania, p. Lavar stanowczo powinna więcej dbać o swój głos i nie forsować go zbyt częstymi i męczącymi występami. Przemęczenie głosu, jakie dało się odczuć na czwartkowej premierze może mieć fatalne skutki dla tak młodej śpiewaczki. W „Balu maskowym” średnica głosu i dół były bezdźwięczne, a góra już trochę straciła na świeżości.

W orkiestrze bardzo boleśnie daje się odczuwać brak prof. Siekierki przy pulpicie pierwszych skrzypiec. S. W.

Z prowincji.

GŁĘBOKIE Ziemi Wileńskiej.

W Nr. 7 „Dziennika Wileńskiego” w rubryce „Wiadomości bieżące” była notatka pod tytułem: „Przedsiębiorstwa Sejmiku Dziśnieńskiego”, która głosi: iż wydział powiatowy projektuje utworzenie w Głębokiem własnej apteki dla zwalczania wygórowanych cen istniejącej apteki. A więc ja jako zarządzający apteką w m. Głębokiem czuję się w obowiązku odpowiedzieć na powyższą wiadomość. W 1922 r. przyjąłem zarząd apteki w Głębokiem i od tego czasu jestem pewny i ręczę, iż żadna recepta nie była wyksepędzana z apteki, za którą byłoby pobrane więcej niż według taksy urzędowej, której ściśle się trzymam przy taksowaniu recept. Jestem zaś pewny dla tego, że sam zawsze tylko taksuje i sam stale codziennie od godziny 7-ej zrana i od godziny 10-ej—11-ej w. jestem w aptece. Powtóre co się tyczy utworzenia apteki sejmikowej w Głębokiem, to wiadomość, że jest nieścisła albowiem wiadome mi jest z pewnych źródeł, że sejmik Dziśnieński projektuje tylko utworzenie składnicy aptecznej nie zaś apteki, co bynajmniej nie jest jedno i to samo.

Zarządzający apteką w Głębokiem prowizor farmacji Sz. P.

Nadestane.

Bardzo ważne dla wyjeżdżających do Kanady i Ameryki! Stosownie do nowego rozporządzenia Rządu Kanadyjskiego, rolnicy, robotnicy rolni i leśni, jak również służący mogą wyjechać do Kanady, nawet nie posiadając affidavitów, ani kontraktów najmu. Towarzystwo Okrętowe „RED STAR LINE” zakomunikowało nam, iż oczekiwana jest podwyżka cen szyfkar o 15—20 dolarów (Emigrant Nr. 156) i przeto należy pośpieszyć z zadatkowaniem szyfkar w burze „RED STAR LINE” w Wilnie, przy ul. Wielkiej Nr. 50 (dawniej 80) aby gwarantować sobie szyfkarę po starej cenie.

Kino-Teatr **„HELIOS“**
ul. Wileńska 38.

Głośnie Międzynarodowa Sensacja! **Taniec Złota i Nędzy** z życia Zbogaconego Chamstwa w rol. gł. Mistrza ekranu Werner Krauss
Dingo oczekiwany endo-film Wielki dramat w 8 akt. Inajdrożniejsza gwiazda Lee Parry. Niedz. dotychczas wystawał UWAGA! Po raz pierwszy w Wilnie. NAD PROGRAM: Najnow. Paryskie Mody Modele wszechświat firm.

Kino-Teatr **„Polonja“**
Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjan.

z udziałem naszych ulubieńców, najbarczliwiej rozkomunikowanych komików i rozśmieszaczy **Pat i Patachona** w wielkiej 6-cio aktowej lawinie szalowanego humoru, bez troski, radości i uciechy p. t. **Naręczona z Australji** Raj dla starszych, młodzieży i dzieci. Fanfary humoru. Płomiennie wesołości oaza dowcipu.

Kino-Teatr **„Piccadilly“**
Wielka 72.

Droga do bogactwa! Nauczy się jak zdobyć bogactwo? Jak Rotszyldowie zdobyli bogactwo i wpływ na bieg główniejszych wydarzeń 19-go wieku Odpowiedz da historyczny i współczesny dramat w 6. akt. p. t. **5 BRACI ROTSZYLDÓW.** Rzecz dzieje się w Frankfurtu, Paryżu, Londynie, Wiedniu i Neapolu. 1000 osób bierz udział. Sceny bitew. Magnackie salony i królewskie pałace 19-go wieku. W gł. roli słynny tragic: Szyldkraut Rudolf.

Kobieta lekarz
Dr. Szwarc-Zeldowicz
Choroby kobiece, weneryczne i moczo-p. Pr. od 12-5.
ul. Ad. Mickiewicza 24.
Dr. med. ŻELDOWICZ
Chor. weneryczne, mozo-p., sifilis i skórne.
Pr. 9-11-8.
ul. Ad. Mickiewicza 24.

D-R. MED.
KAZ. ŁUKIEWICZ
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 4-7 pop.
Ul. Mickiewicza 9, wejście z ul. Śniadeckich.

CYKORJA JAK KAŻDY ARTYKUŁ SPOŻYWCZY MOŻE TYLKO BYĆ WTENCZAS CZYSTO WYRABIANA, JEŻELI UŻYWA SIĘ MASZYN AUTOMATYCZNYCH BEZ DOTYKANIA RĘKOM. NASZA WIELKA PRODUKCJA POZWOLIŁA NAM NA WPROWADZENIE TYCH MASZYN

„GLEBA“
SP. ZIEM. PRODUCENT. CYKORJI

Upraszam o zwrot dokumentów zabranych w banku Banimowicza dnia 25. 1. r. h. o godz. 3, a mianowicie: upoważnienie Głównego Urzędu Ziemskiego, plenipotencję na majątki, niemiecki paszport, bilet na broń, książka wojskowa i inne drobne notatki. Pieniądze, które znajdowały się w portfelu, proszę zatrzymać, dokumenty zaś odesłać pod adresem: Władysław Rowiński, Wilno, ul. Sierakowskiego 6, m. 3.

Antoni Mackiewicz poszukuje brata swego **Henryka Wojtkuńskiego**, rodem z folwarku Natuliny, ziemi Wileńskiej, który w latach 1903-5 wyjechał z Wilna (Zwierow zaulek, dom Goldszmidta), do m. Chicago, w Zjednoczonych Stanach Ameryki Północnej. Osoby, które posiadają jakiekolwiek wiadomości o dalszym losie Henryka Wojtkuńskiego, zechcą, łaskawie przesłać owe wiadomości pod adresem: Wilno, Wileńska № 25-10 dla Antoniego Mackiewicza.

Dr. E. BIRZOWSKI choroby weneryczne, sifilis i skórne. Przyjmuje od g. 11 1/2-21 4-7, panie od godz. 3-4 p.p. Ul. Jagiełłońska 3, m. 5 (róg. Ad. Mickiewicza).

Sanie wyjazdowe parokonne i pojedyncze do sprzedania. — Ul. Piwna 10, m. 1.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 10 stycznia 1924 r. pod Nr. 146 wciągnięto:
R. H. B. I-146. Firma: „Grekopol“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba w Wilnie ul. Trocka 17. Przedmiot — fabryka wyrobów cukrowych. Data rozpoczęcia działalności przedsiębiorstwa 15-go stycznia 1923 r. Spółnicy: Aleksander Poss i Aleksander Cokinašis zam. w Wilnie: 1) Teatralna 4, 2) Wielka 32. Kapitał zakładowy 4 500.000 mk. polsk. podzielony na 150 udziałów po 30.000 mk. każdy. Poss posiada 50 udziałów i Cokinašis 100 udziałów. Zarząd stanowią obaj spółnicy. Wszelkie zobowiązania, umowy, akty, weksle, plenipotencje, czeki, pokwitowania, żyro na wekslach podpisują obaj spółnicy; korespondencję zwykłą oraz upoważnienia do odbioru z poczty, instytucji rządowych, firm i osób prywatnych, pieniędzy, dokumentów i przesyłek może podpisywać jeden ze spółników. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta w dniu 21-go grudnia 1923 r. na termin do dnia 1-go lipca 1924 r. na mocy aktu zeznanego przed Aleksandrem Rożnowskim Notariuszem przy Kancelarii Hipotecznej Sądu Okręgowego w Wilnie.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 14 stycznia 1924 r. pod Nr. 694 wciągnięto:
R. H. A. I-694. Firma: „Gelpiej Chaim“. Siedziba w Wilnie ul. Iza Nikodemska 2. Przedmiot — handel futrzany. Firma egzystuje od 1-go stycznia 1923 r. Właściciel Gelpiej Chaim zamieszkał tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 15 stycznia 1924 r. pod Nr. 708 wciągnięto:
R. H. A. I-708. Firma: „Gurwicz Szula“. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka 11. Przedmiot — sklep gotowego ubrania. Firma egzystuje od 1921 r. Właściciel Gurwicz Szula.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 15 stycznia 1924 r. pod Nr. 709 wciągnięto:
R. H. A. I-709. Firma: „Glot Dawid“. Siedziba w Wilnie ul. Szwarowa 5. Przedmiot — młyn elektryczny. Firma istnieje od 29 czerwca 1922 r. Właściciel Glot Dawid zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 14 stycznia 1924 r. pod Nr. 695 wciągnięto:
R. H. A. I-695. Firma: „Gold-szańka Chajja“. Siedziba w Wilnie ul. W. Pohlanka Nr. 1. Przedmiot — skład apteczny. Przedsiębiorstwo istnieje od 1923 r. Właścicielka Gold-szańka zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 15 stycznia 1924 r. pod Nr. 706 wciągnięto:
R. H. A. I-706. Firma: „Mowsza Galant“. Siedziba w Wilnie ul. Bazyliańska 11. Przedmiot — sklep gotowego ubrania. Data rozpoczęcia działalności 1921 roku. Właściciel Mowsza Galant zam. w Wilnie ul. Niemiecka 5.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 12 stycznia 1924 r. pod Nr. 693 wciągnięto:
R. H. A. I-693. Firma: „Ginzburg Jakób“. Siedziba w Wilnie ul. Teatralna 5. Przedmiot — skład drzewa i leśnych materiałów. Przedsiębiorstwo rozpoczęło swą działalność w 1923 r. Właściciel Jakób Ginzburg zam. ul. W. Pohlanka 14.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 15 stycznia 1924 r. pod Nr. 707 wciągnięto:
R. H. A. I-707. Firma: „Galperowicz Jankiel“. Siedziba w Wilnie ul. Wielka 59. Przedmiot — sklep wyrobów tytoniowych. Firma istnieje od 1-go sierpnia 1921 r. Właściciel Jankiel Galperowicz zam. przy ul. Sof. annej 7.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 1 stycznia 1924 r. pod Nr. 680 wciągnięto:
R. H. A. I-680. Firma: „Juljusz i Józef Lewin w Warszawie oddział w Wilnie“. Siedziba Centrali Nowolipki 8, Oddziału Sądowa 9. Przedmiot — handel leśny i drzewny. Data rozpoczęcia czynności 2-go stycznia 1923 r. Spółnicy: Juljusz Lewin w Berlinie Martin Luter str. 24 i Józef Lewin zam. w Turbrycie Linder str. 5. Prekurentami firmy są: Samuel Kronik zam. ul. W. Pohlanka Nr. 20 i Mendel Lewin Zakretowa 5 a obaj z Wilna. Spółka firmowa. Do zastępowania spółki i do podpisywania teje pod jej stemplem upoważniony jest każdy ze spółników samodzielnie.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego, Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 11 stycznia 1924 r. pod Nr. 688 wciągnięto:
R. H. A. I-688. Firma: „Jakobini Ryszard“. Siedziba w Wilnie ul. Szopena Nr. 6. Przedmiot — naładowywanie i wyładowywanie materiałów drewnianych oraz inne roboty kolejowe. Przedsiębiorstwo funkcjonuje od 1 stycznia 1923 r. Właściciel Jakobini Ryszard zam. w Wilnie przy ul. Ad. Mickiewicza 22.

Obwieszczenie Wileńskiej Izby Skarbowej.

Podaje się do powszechnej wiadomości, że w myśl § 3 Rozporządzenia II Ministra Skarbu z dnia 15.XI 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 123, poz. 990), obszar poszczególnych posiadłości gruntowych winien być podawany w zeznaniu o podatku majątkowym w hektarach, wychodząc z obrachunku, że
jedna dziesięcina . . . = 0,9 hektara
jeden mórg polski . . . = 0,56 „
„ „ wiedeński = 0,58 „
„ „ magdeburcki = 0,26 „
(-) J. Malecki Dyrektor.

Grupy osadników z Małopolski i Pomorza poszukują ziemi do nabycia. Zgłaszać się do inżyniera K. Błażewicza geometry upoważn. przez Min. Reform. Roln. Wilno. Wileńska 28 (daw. niej Orbis)

Wydzierżawia się 3 wielokrowy folwark wiadomość Wileńska 31-1 Zebrowski.

Dr. Med. E. Suszyński choroby weneryczne skórne, pęciowe od 1-2 i od 4-7 wiecz. Ul. Mickiewicza 30.

Dr medycyny B. SZYRWINDT Choroby: skórne, weneryczne, sifilis. Wielka 19. 10-11 4-7.

Dr. D. KENIGSBURG choroby weneryczne, sifilis i skórne, ul. Mickiewicza 4.

Sprzedam 2 domy z ogrodem owocowym. Biały zauł. Nr. 7 (Zarzecze).

Młyn szwedzki „Ekonom“ wywórczość 10 pud. na godzinę, nowy, zaraz do sprzedania. Mickiewicza 43. B. Łokuciewski i S-ka.

Podarunek dla dzieci, bajki pokojowe po cenie fabrycznej. B. Łokuciewski i S-ka Mickiewicza 42 m. 7.

Dr. J. Bernaszczyński Choroby skórne, weneryczne sifilis i moczo-płowe. Przyjmuje 9-1 pp. 14-8 w. ul. Mickiewicza 28-5.

Do sprzedania nieużywane 2 perskie poduszki i 2 wałki. ul. Piaskowa 7 m. 4 od godz. 4-5.

Sprzedam reg. oryginalne losie. Ulica Konarskiego 9. Sklep „Jadwiga“.

Zgub. paszport niem. wyd. na imię Zagórskiego Władysława, zam. przy ul. Słowackiego 3 — unieważnia się.

Zgub. książkę wojsk. wyd. przez P. K. U. — Wilno, oraz dowód osobisty wyd. przez Komisarza Rządu na m. Wilno na imię Iza-ka Hoffmanna, zam. przy ul. Kijowskiej 41 — unieważnia się.

Zgub. kartę demobilizacji wyd. przez P. K. U. — Wilno, legitymację Kursów Maturali. Łukas, oraz leg. Kaszy Chor. na imię Marji Kowalskiej, zam. przy ul. Starej 14 — unieważnia się.

Mydło „BYK“
ZNANEJ DOBROCI
WYŁĄCZNE PRZEDSTAWICIELSTWO
D/H. „Źródło Polskie“ Karol Sawicz i S-ka
sprzedaje po cenie fabrycznej
Skład Ostrobramska 5, w Pasażu Nr 12

Do dobrze prosperującego i korzystnego interesu handlowego w Wilnie w celu zwiększenia kapitału obrotowego poszukiwani są wspólnik (cy) z kapitałem i ewentualnym udziałem w pracy. Szczegóły w administracji Dziennika Wileńskiego.

POTRZEBNI ROBOTNICY
specjalści do tłoczenia kamienia. Zgłaszać się do binra „Szopa i Zimmermann“ ul. Żeligowskiego 1 m. 16, od godz. 9-2.

WĘGIEL I OPALOWY KOWALSKI
ORAZ **KOKS**
poleca **M. DEULL WILNO,**
ul. Jagiełłońska 5, tel. 811

DOM HANDLOWY **„KARSAKOSOW“** w Wilnie przy ul. Sądowej 6
HURTOWA SPRZEDAŻ MAKI
pszennej i żytniej wszelkich gatunków oraz **ŚLEDZI**
Przybył wagon **RYŻU** oraz **NADSZEDŁ TRANSPORT**
Prawdziwej mąki rosyjskiej
z Ekaterynosława firmy młyna Br. Szafryn, gatunków: Krupczatka, 1/4 i 3/4 najlepsze jakości po cenach tanich.

Ważne dla wszystkich!
„POLBUT“ wytwórnia obuwia (w więzieniu na Łukiszkach) przyjmuje obstalunki na gotowe obuwie, oraz reperacje z towarów gwarantowanych, z ustępstwem o 35% taniej od cen rynkowych, jak również daje gotowe obuwie pp. wojskowym i urzędnikom na **RATY.**
Zgłaszać się od godziny 2-jej do 6-jej, ulica Bonifraterska 10, m. 1.

OBWIESZCZENIE Izby Skarbowej w Wilnie.

Izba Skarbowa podaje do powszechnej wiadomości, że w związku z uchwaloną już przez ciała ustawodawcze ustawą z dnia 10 stycznia 1924 r. w przedmiocie przepisów o państwowym podatku dochodowym, obowiązujących na całym obszarze Rzeczypospolitej, Ministerstwo Skarbu zarządza, aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń na najemną pracę na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej był w miesiącu lutym 1924 r. dokonywany w dotychczasowym trybie według skali następującej:

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia, obliczona w stosunku rocznym		Stopa procentowa podatku już pouzględnieniu specjalnego 20% dodatku państwowego
	Ponad	Do	
	W tysiącach m-rek		
1	4 201.800	5.606.400	0,3
2	5 606.400	7.008.000	0,4
3	7 008.000	9.110.400	0,5
4	9.110.400	11.212.800	0,6
5	11.212.800	13.315.200	1
6	13.315.200	15.417.600	1,3
7	15.417.600	17.520.000	1,6
8	17.520.000	19.622.400	2
9	19.622.400	21.724.800	2,4
10	21.724.800	23.827.200	3
11	23.827.200	25.929.600	3,6
12	25.929.600	28.032.000	4,2
13	28.032.000	30.134.400	5,4
14	30.134.400	32.236.800	6,6
15	32.236.800	34.339.200	8,4
16	34.339.200	36.441.600	10,2
17	36.441.600	38.544.000	12
18	38.544.000	40.646.400	15,8
19	40.646.400	42.748.800	15,6
20	42.748.800	44.851.200	16,3
21	44.851.200	46.953.600	17,1
22	46.953.600	49.056.000	18
23	49.056.000	51.158.400	18,8
24	51.158.400	53.260.800	19,9
25	53.260.800	55.363.200	20,7
26	55.363.200	57.465.600	21,7
27	57.465.600	59.568.000	22,5
28	59.568.000	61.670.400	23,4
29	61.670.400	63.772.800	24,2
30	63.772.800	65.875.200	25
31	65.875.200	67.977.600	25,9
32	67.977.600	70.080.000	26,7
33	70.080.000	72.182.400	27,6
34	72.182.400	74.284.800	29,4
35	74.284.800	76.387.200	30,6
36	76.387.200	78.489.600	32,4
37	78.489.600	80.592.000	34,2

Potrącone kwoty należy w terminie do dni 7 po dokonaniu potrącenia wpłacić do Kasy Skarbowej, a to pod rygorem 5% kar za każdy dzień zwłoki.

J. MALECKI
Dyrektor
Wilno, dnia 25 stycznia 1924 r.

Dr. L. Ginsberg z Warszawy udziela porad chorób wenerycznych, sifilis i skórne. Ul. Trocka 3 róg Wileńskiej. Tel. 352 od 9-1 i 4-7.

Akuszzeria z Warszawy udziela porad ciężarnym. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.